

Батырлыкта- матурлык

АННАТОЦИЯ

Ш.Рәкыйпов ижаты 1960 – 2000 еллар татар әдәбиятында ныклы һәм үзенчәлекле урын алып тора. XX гасырның икенче яртысында татар әдәбияты үз үсешенә шактый югары дәрәжәсенә ирешкән вакытта майдан тотып, кырык елга якин иң актив ижат итүче авторларның берсе булган прозаикның әсәрләре, бердәм агымга кушылып, гомуми казанышларның житди өлешен тәшкил иттеләр. Алар шул чорның жанлы әдәби тәнкыйтенә дә игътибар үзәгендә булдылар.

Бу чор татар әдәбиятында Бөек Ватан сугышы темасы үзәк урыннарның берсен алып тора. Әсәрләрдә ут ялкыны эчендә, үлем белән кара-каршы очрашкан сугышчыларыбызның бөтен асыл сыйфатлары – эчке рухларының матурлыгы, батырлыклары, олы жанлы һәм көчле ихтыярлы булулары ачыла. Язучыларыбыз аларның үлмәс образларын тудыру юнәлешендә зур казанышларга ирештеләр. Киң катлау укучыларга кешелек тарихында тиңе булмаган бу сугышта жиңеп чыгуыбызның чын алшартларын да ачып бирергә кирәк иде. Язучылар моны тирән аңлап эш ителәр.

Яңа ачылган тормыш фактларына, документларга нигезләнеп, вакыйгаларны булганынча бирүдә киң мөмкинлекләр ачыла. Сугыш хакында укучы гадәтләнеп беткән күп кенә карашлар да үзгәрүгә дучар ителә. Шуңа сәбәпле кешеләрдә дә вакыйга-хәлләрнең чынлыкта ничек булганын белү теләге туа. Әдәбиятыбызга героик очерк жанрының яңадан әйләнеп кайтуын, документаль жанрларга – әдәби-документаль повесть, хикәя һәм ижат итүнең активлашуын, әлеге ихтыяжның нәтижәсе дип карарга кирәк. Ш.Рәкыйпов шушы жанрларда аеруча нәтижәле һәм эзлекле эшләп килүче язучыларыбызның берсе булды.